

Sygn. akt VIII Gz 152/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Agnieszka Górską (spr.)

Sędziowie : SO Patrycja Baranowska

SO Anna Górnik

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2017 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. M.

z udziałem G. Z.

o ponowne wydanie tytułu wykonawczego zamiast utraconego

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 11 stycznia 2017 r., sygn. akt X GCo 239/16

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego .

Patrycja Baranowska Agnieszka Górską Anna Górnik

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie oddalił wniosek J. M. o ponowne wydanie tytułu wykonawczego zamiast utraconego wskazując w uzasadnieniu, że wnioskodawca, poza powołaniem się na fakt utraty tytułu, nie przytoczył żadnych okoliczności uprawdopodobniających utratę dokumentu, nie wnosił też o przeprowadzenie żadnych dowodów na tę okoliczność. Sąd nie był w konsekwencji w stanie ustalić, czy i w jakich okolicznościach wierzyciel wydany tytuł utracił.

Wierzyciel wniósł zażalenie na powyższe postanowienie zarzucając naruszenie prawa procesowego, tj. art. 794 k.p.c. poprzez niewydanie tytułu zamiast utraconego. Skarżący wniósł o zmianę postanowienia poprzez wydanie wierzycielowi tytułu wykonawczego w zamian za utracony, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. W uzasadnieniu wskazał, że wierzyciel nie wie, w jakich okolicznościach utracił tytuł, istnieją przy tym dwie możliwości, albo u wierzyciela, albo podczas przeprowadzki Kancelarii. Wierzyciel podniósł nadto, że możliwość wydania nowego tytułu wykonawczego nie jest, w świetle art. 794 k.p.c., uzależniona od ustalenia okoliczności, w jakich tytuł został utracony oraz daty utraty tytułu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 794 k.p.c. ponowne wydanie tytułu wykonawczego zamiast utraconego może nastąpić jedynie na mocy postanowienia sądu wydanego po przeprowadzeniu rozprawy. Na ponownie wydanym tytule wykonawczym czyni się wzmiankę o wydaniu go zamiast tytułu pierwotnego. W postępowaniu tym sąd ogranicza badanie do faktu utraty tytułu wykonawczego.

Słusznie Sąd Rejonowy, iż do zastosowania cytowanego przepisu wystarczy uprawdopodobnienie faktu utraty tytułu wykonawczego, zaś obowiązek uprawdopodobnienia tego faktu spoczywa na wierzycielu. We wniosku o wydanie ponownie tytułu wykonawczego zamiast utraconego rzeczywiście nie powołano jakichkolwiek okoliczności, które czyniłyby wiarygodnym fakt utraty tego tytułu. Wierzyciel ograniczył się w istocie do złożenia samego tylko wniosku, co jest niewystarczające do jego uwzględnienia. Dopiero w zażaleniu na postanowienie z dnia 11 stycznia 2017 r. wskazano na wchodzące w rachubę okoliczności utraty tytułu.

Podkreślenia jednak wymaga, że, jak wynika wprost z przepisu art. 794 k.p.c., rozpoznanie wniosku o wydanie tytułu wykonawczego w zamian za utracony następuje po przeprowadzeniu rozprawy, której celem jest właśnie ustalenie okoliczności związanych z utratą tytułu przez wierzyciela. Z protokołu rozprawy z dnia 11 stycznia 2017 r. wynika wprawdzie, że pełnomocnik wierzyciela podtrzymał wniosek, nie wskazał jednakże okoliczności utraty tytułu wykonawczego, ani nawet okoliczności, w jakich stwierdzono, że tytuł zaginął. Brak jest także jakiegokolwiek adnotacji wskazującej na próbę ustalenia przez Sąd podstaw złożenia tego wniosku, w szczególności odnoszących się do utraty tytułu wykonawczego. Tymczasem, jak wynika z art. 212 §1 k.p.c. znajdującym w sprawie odpowiednie zastosowanie na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. Sąd na rozprawie przez zadawanie pytań stronom dąży do tego, aby strony przytoczyły lub uzupełniły twierdzenia lub dowody na ich poparcie oraz udzieliły wyjaśnień koniecznych dla zgodnego z prawdą ustalenia podstawy faktycznej dochodzonych przez nie praw lub roszczeń. W ten sam sposób sąd dąży do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, które są sporne.

Zaniechanie powyższych czynności przez Sąd pierwszej instancji uniemożliwia uznanie, że doszło do zbadania faktu utraty tytułu wykonawczego, co uzasadnia uchylenie zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 386 §4 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd pierwszej instancji winien, niezależnie od aktywności samego wierzyciela, poprzez zadawanie pytań ustalić, kiedy i w jakich okolicznościach stwierdzono, że doszło do utraty tytułu, jakie kroki podjęto wówczas, w szczególności, czy dokonano działań mających na celu znalezienie tytułu, gdzie, w których miejscach dokonywano poszukiwania tytułu, czy przeszukano dokumentację znajdującą się w Kancelarii pełnomocnika wierzyciela, bądź samego wierzyciela, kto miał dostęp do tytułu wykonawczego, czy tytuł był wcześniej przekazywany komornikowi w celu wszczęcia postępowania egzekucyjnego, czy został przez niego zwrócony, kiedy miała miejsce przeprowadzka Kancelarii pełnomocnika od nowej siedziby, gdzie w tym czasie powinien znajdować się tytuł wykonawczy. Uzyskanie odpowiedzi wierzyciela co najmniej na powyższe pytania pozwoli ocenić, wobec braku wniosków dowodowych, czy podawane przez wierzyciela okoliczności utraty tytułu zostały uprawdopodobnione.

Należy przy tym mieć na uwadze, że okoliczność, że wierzyciel nie wie, co się stało z tytułem wykonawczym, niekoniecznie musi świadczyć o tym, że tytuł nie został przezeń utracony. Właśnie nieświadomość tego, co się stało z posiadanym uprzednio dokumentem, jest jednym z przejawów jego utraty (por. Ereciński Komentarz do art. 794 kodeksu postępowania cywilnego, System Informacji Prawnej LEX i powołane tam postanowienie SN z dnia 8 grudnia 1977 r., I CZ 132/77, OSNCP 1978, nr 9, poz. 164).